

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

20 tum ¶ quia aduersarij uolētes excipere de p̄scriptio-
ne, seu auctores sui habuerunt scientiā dicti fidei cō-
missi, uel iurium competentū filijs d. Christophori,
& consequenter fuerunt in mala fide iuxta ea, q̄
h̄nt plene per gloss. & doct. in c. si diligenti de p̄scri.
in c. uigilanti eod. titu. quo, sit ut non potuerint ali-
quo cursu t̄pis p̄scribere c. si. cū materia de p̄scrip-
tione. c. possessor de reg. iur. in 6. & in alijs iurib. su-
pra proximē allegatis, & dicit gl. in c. 1. de p̄scrip.
in 6. q̄ et p̄scriptio tanti t̄pis, de cuius initio non
existit memoria in contrarium. cum mala fide pro-
cedere non pōt, & h̄c est cōis opinio canonistarū,
quib. in hoc standum est rōne peccati, ut in d. c. si.
cum ibi not. & et legistarū, quicquid uoluerit Bart.
in l. sequitur §. si uiam ff. de usucap. quem doct. cōi-
ter reprehendunt, ut h̄r per Ioannem de mol. D.
Anto. & alios in d. c. si. ¶ Nec debet obflare statutū
21 ciuitatis Lucensis, quia primo dici pōt, ¶ illud sta-
tutum debere interpretari fm̄ ius cōe. ne quis inde
bitē damnum patiat̄. l. 2. C. de noxalib. quā incipit
serui uestri, c. cum dilectus extra de consuetudi-
ne, & plenē per Bar. in l. oēs populi ff. de iust. & iur. &
consequenter debet intelligi, dummodo non adsit
mala fides, & scientia rei aliena: alioquin si statutū
uoluisset posse p̄scribi et cum mala fide, profectō
non ualere, tanquam nutritium peccati fm̄ opi-
nionem magis cōem, quā tenuit Bar. in d. l. oēs po-
puli in 3. q. princip. & optimē per Alex. in d. consi.
185. in pen. col. in 2. uol. ¶ Præterea v̄r dicendum, q̄
statutum prædictū ex alio non habeat locum in
casu n̄ro, qm̄ uerba illius huic casui non conueniūt
ergo nec eius dispositio, ad tradita in l. 4. §. roties ff.
de damno infect. Bald. in l. i. in 3. col. C. si quis om̄i-
caus. testa. cū similibus. Voluit. n. statutum, q̄ negli-
gente creditore petere id, quod sibi deberet infra
decem annos, sibi obster exceptio p̄scriptionis,
& excludatur à iure agendi, seu ille, contra
quem ageretur, iurauerit se soluisse, aut satisfecisse:
quæ uerba non possunt conuenire casui n̄ro,
nec in eo uerificari: quia cum petantur bona subie-
cta fideicommissio, quæ reperiuntur esse penes ad-
uersarios, profectō non possunt admitti ad iurandū
se soluisse, & satisfecisse, alioquin subirent anceps,
immō certum periculum, quod non est dicendum,
luideamus cum ibi not. in prin. ff. de lit. iuran. Et
ex his, & ex alijs plenissimē deductis per alios ex-
cellentissimos aduocatos in suis consilijs concludē-
dum est, ius fideicommissi, seu agendi ad dicta bo-
na non esse sublatum ex p̄scriptione, super qua
pars aduersa fortē se fundare uellet. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

- 1 Heres heredis est testatoris heres.
- 2 Grauatō aliquo per uerba generalia, & impersonaliter in rē.
prolata post mortē suā, nō ipse, sed heredes sui grauati cēsent.
- 3 Substitutio facta post mortem plurium positorum in conditione
non inducit inter illos reciprocam fideicommissum: Et quan-
do hoc uerum sit & quando illud inducat num. 5.
- 4 Et an illi, qui in conditione positi sunt, dicantur simpliciter uo-
cati, & honorati.

E P I T O M E.

Filij positi in conditione quando censeantur uo-
cati, & honorati.

Substitutio quando facta est de pia causa, aut
de extraneo in omnib. bonis post mortem plurium
filiorum, & descendendum testatoris, qui positi

in conditione censeantur uocati, inducitur inter
eos plures filios, & descendentes reciprocam fideicommissum.

CONSILIVM CV.

NOTA presentis consultationis effica-
tas consistit in cognoscendo, an Verius
pronepos Ioannis testatoris, qui uoluit
na hereditatis illius alienata uendi care tāquam in-
biecta fidei commissio, censeatur tanquam unus de
liberis, seu de descendentibus suis ex suis filiabus
tus ad bona, & hereditatem d. Ioannis per fidei-
missum: ex quo in testō filij, & descendentes filiarū
institutarum non reperiuntur expresse uocati, nec
honorati, sed solum facta fuit subitō ultimo loco
de pia cā in casu, quo filij masculi filiarum instituta-
rum, aut filij masculi dictorum filiorum masculorum
legitimis, & naturalibus, quando cūq; decederent
ne filij masculis legitimis, & naturalibus. Articulus
profectō satis amplius est, uarijs in locis plenē ex-
minatus, & plura habet capita, ut colligitur ex his q̄
ponunt Bar. & doct. post gloss. in l. Lucius ff. de her.
insti. in l. sed & si sic, & ibi Bar. ff. de lega. 3. in l. co-
cillus ff. de usufruct. leg. & in l. centurio ff. de iur. & iur.
pup. & in plurib. consilijs, quæ oīa si uellem referre,
plures sanē membranas occuparem. Vnde pro
riori intelligentia distinguendo, plures casus ueni-
dero, primus sit, q̄ testator fratrem heredem insti-
tuit, & illi extraneum substituit sub conditione, si
deceserit sine filijs, & hic est casus l. Lucius cū
ff. de her. insti. in quo filij positi in conditione
dñr uocati, nec honorati, sed inter illos solum dñr
seruatum ius successionis ab intestato, ut ibi p̄p̄a.
quæ cōter approbatur, & per Bart. Bal. & oēs
longum esset referre, de quib. h̄r mentio per Alex.
in apostill. ad Bar. in d. l. Lucius, & in consi. suo in
in 2. col. & in l. centurio ff. de uul. & pup. & h̄c
est propriē casus noster. ¶ Secundus casus est, q̄
stator dixit, instituo filium meum, et si nepos
filio, nominando eum nōte proprio, decedat sine li-
beris, grauo ipsum restituere hereditatem dñi ex
traneo, quo in casu nepos non dñr grauatus per
commissum, quamuis ad eū peruenerit hereditas
ab intestato, mediāte persona filij instituti: quia
quo nepos non reperitur ex dispōne testatoris ho-
noratus, non potuit ēt grauari, & iō non uoluit gra-
uamen, nec fideicommissum ipsi expresse institui.
Lab eo C. de fideicommissi. sed & si sic in fin. de leg.
3. cum ibi not. per doct. & ita propriē loquimur. Bal.
in d. l. ab eo in j. col. in uerf. pone. Et iste etiam est
casus noster, quia filij, & descendentes masculi
ipsis filiabus institutis non fuerunt grauati nōte pro-
prio de restituendo pia cā. ¶ Tertius casus est, q̄
testator dixit filium meum heredem institui, &
ipse decedat sine filiis, uel filij eius sine filiis, ipse
filios grauo de restituendo hereditatem, ipse
uel alteri & c. & hoc in casu nedum filius testatoris
sed et filij eius dicent tacite honorati, et uocati
substōne, ut uoluit Bar. in d. l. sed et si sic, et ibi
cū filio in notab. ff. de lega. j. et hic et non electio
noster, quia nec filij masculi filiarū, nec filij filiarū
fuerunt expresse grauati. ¶ Quartus casus est, q̄
stator dixit, filiū heredē institui, et si ipse decedat
sine filiis, uel eius filij sine filiis, ipsum filium grauo
restituendo hereditatē, et sic ipse filius institutus
presse fuit solus grauatus et tunc ualeat fideicom-
missum, et ipse filius institutus solū dñr grauatus, et
nōratus sub duplici conditione, et non eius filij
uoluit Bar. in d. l. sed et si sic, et in l. centurio ff. de uul.
et pup.

hic et non est casus noster. Quintus, & ultimus est, quod testator dixit, filium meum hære-
re, & si ipse decedat sine filiis, vel eius filij
bona mea distribuatur inter pauperes, vel
inter Caio, vel deueniant ad tale, uel talem
personam, & sic nec filius institutus, nec eius filij re-
spondent expresse grauati, sed ipse substitutus esset
per uerba generalia, & impersonaliter prolata,
non est casus noster; super quo pluribus, omis-
sis, p[er]tinet, concurrentibus nonnullis, quod si-
cut institutum, sine filij filiorum suorum,
nos reperitur Virgilius, dicantur substituti,
morati, & uocati per fideicommissum ad o[mn]ia
ius testatoris, & p[er]ter ad ipsos, seu ad ipsum
specietur ius vendicandi illa bona, quæ sue
iustitiae tanq[ua]m subiecta fideicommissio, cuius
casus, arg. auct. res. quæ, & in l. si in s[er]uati-
one leg. In quam sententiam ex multis adducor:
primis præsuppono, quod filij positi in condi-
tione substituti tacite censent uenire ex præ-
sentente testatoris, qui illos apponendo in cō-
ditione inter eos uoluisse referre ius successio-
narij d. l. Lucius in fi. & ibi gl. & doc. ff. de
testam. & probatur ex ijs, quæ colliguntur
ex l. si si sic. ¶ Secundo præsuppono, quod filij filia-
rum, filij filiorum suorum fuerunt hæ-
redes dictarum filiarum, quia filij imme-
diati fuerunt ipsi filiabus institutis, & nepo-
tes filijs fuerunt hæredes immediati ipso-
rum, & mediatè ipsarum filiarum; quoniam hæres
testatoris est hæres l. si. C. de hære. instituen-
tis la. 1. & la. 2. sciendum cum similib. ibi no-
te. ¶ Tertio præsuppono, quod ubi cum
fuit grauatus per uerba generalia, & imperfo-
rum prolata post mortem suam, seu in ca-
su decesserit, non ipse, sed hæredes sui cen-
sent grauati, ut concludunt cōiter doct. in l. cohe-
re. filia, & in l. qui duos ff. de vulg. & pupil.
in l. h[er]e per Pau. de Cast. Salic. & Modernus in l.
C. de inoff. testa. Ex quo inferitur in casu
nostro, quod filia hæres instituta fuerunt grauata
per fideicommissum, si decesserint sine filiis, seu
filiorum sine filiis, de restituendo p[er] causam, quod
ipse filia d[icitur] grauata, sed earum hæredes, & p[er]
filij, siue filij filiorum, si illi fuerint hæredes
dictarum, siue immediati dictarum filiarum; & p[er]
filiarum, seu filij filiorum d[icitur] grauati, non ut fi-
lii, sed ut, & tanq[ua]m hæredes ipsarum fi-
liarum per prædicta, & per Alex. in cons. 12. in pe-
cul. 3. uol. ¶ His stantibus modo sic arguitur,
quod filij simpliciter positi in conditione non
sunt honorati, nec substituti, sed solū inter eos
sunt esse dicatur ius successio[n]is ab testa-
toris in fi. & arg. l. si quis sub conditione ff.
de testam. caut. testa. l. ex facto et ff. de hæredib. in-
stit. q[uod] ipsi essent positi in conditione, & gra-
uati, dicerentur honorati, seu substituti, & uo-
cati, q[uod] quod non potuit operari simplex racia
testatoris collecta ex eo, quod filios posuit in cō-
ditione iuxta d. l. Lucius, operatur duplex mens te-
statoris, uidelicet illa, quæ colligitur ex eo, quod filios
positi in conditione, & alia, quæ colligitur ex eo,
quod filios, & hæredes grauauit illos, n[on] grauādo,
sed tanq[ua]m censetur eos uoluisse honorare, argu-
endo C. de fideicō. & in l. deniq[ue] §. interdu[m] ff. de
leg. 1. procul ff. de usufruct. & not. in l. alia ff.
de testam. lega. quauis hæc ultima mens de per-
sona sit apta inducere fideicommissum, nec dispo-
sitio effectuale substitutōis iuxta tex. in d. l. ab eo, &
caut. et si sicita uoluit, & declarat Soc. in l. cum

filio in 2. col. ff. de leg. 1. & in cons. suo 249. 3. col. uol.
3. qui dicit hanc opinionem in consulendo à multo
t[em]p[or]e citra fuisse canonizatā p[er] doct. Perus. & ita alias
fuisse consultum per o[mn]es doct. Italiae. Quæ sententia est
de mente Dyn. Paul. de Cast. Io. de Monte Sperello
de Perusio, Io. de Imol. Cuman. & Petr. de Ancha. in
uarijs locis allegatis per d[omi]num meum ibi: Item hæc
opinionem in terminis nostris uoluit, & sensu expresse
se Bar. in d. l. Centurio in fi. 12. col. ibi mō dubitatur,
qui uoluit, quod quia filij sunt positi in cōditione comō,
quo dictū fuit supra, v[er]o hoc mō, filiū meū hære-
re instituo, & si ipse decesserit sine filiis, uel filij filiorū
sine filiis, talem substituo, tunc filij, & sic nepotes
dicantur honorati, & uocati ex dispo[n]te testatoris,
quæ ultra quod fuerint positi in cōdōne, fuerint et
grauati: & subdit, quod si dubitetur, a quo dicat[ur] relic-
tū fideicommissum, & quibus dicatur iniunctū, in du-
bio censet iniunctum filiis positus in cōdōne: quod
quidem Bar. ibi sentit, remittendo se ad ea, quæ ha-
bentur in l. qui duos ff. de vulg. & pup. & ita uolunt
doct. in d. l. ex tribus cum similib. supra allegatis, &
ita in effectu sensu Bar. quicquid dixerint Ioannes
de Imol. & Alex. in d. l. Centurio, quibus datus meus
benè respōdet; & ita in effectu tenet, & sequitur D.
meus Soc. in d. cons. dicens, quod concurrentibus alijs
coniecturis ipse putat hanc opinionem ueram esse.
¶ Non obstat d. l. Lucius de hæredib. instituen. &
arg. d. l. si quis sub cōdōne, quia debet intelligi, quod
simpliciter filij fuerint positi in cōdōne, & nullum
illis grauamen fuit iniunctum, ita dicit Bart. in d. l.
Centurio, & in d. l. sed & si sic cum similib. us. Noto
uerba Bartoli, dum dicit, nullū grauamen, & conse-
quenter siue expresse, siue tacite, quia hæc sunt
uerba v[er]ba negatiua, quæ o[mn]e grauamen quocunq[ue]
coniunctum excludunt, siue tacite, siue expresse, cū
uerba v[er]ba negatiua prolata magis negent, q[uam] uiniuer-
salia affirmatiua affirmant, ut not. in l. alienatum §.
donationis ff. de uerb. sig. Anton. de Buttr. in c. cum
dilectus in fin. 9. col. extra de consuetud. & isto mō
debent intelligi ea, quæ uoluit Bar. in d. l. Centurio,
quicquid dixerit Alex. & Imol. ibi, & in c. Raynuius
extra de testa. quia procedunt, quod nullum grauamē
esset iniunctū filiis positus sub conditione siue taci-
tè, siue expresse. ¶ Non obstat id quod dicit tex. in
l. ab eo cum similib. C. de fideicom. quod quem non ho-
noro, non grauio, quia procedit, quod simpliciter quis
eum grauaret expresse, qui nec expresse, nec tacite
saltem ex præsumpta mente honoratus esset, secus
si saltem tacite honoratus esset, & uocatus, arg. d. l.
sed et si sic: sed quia filij fuerint positi in conditione,
& et aliquo modo grauati, dicuntur et honorati, &
uocati, si sint hæredes primi hæredis non sub no[m]i-
proprio, sed sub no[m]i- appellatiuo, ergo debent dici
honorati, argu. d. l. sed & si sic cum ibi not. per Bart.
& doctores. ¶ Concurrunt etiam alia coniectura te-
statoris, quod uoluerit filios positos in conditione, qui
sunt, seu fuerint de descendētib[us] ipsius testato-
ris, honorare, & uocare ex dispositis in testō; quoniam, ut
colligitur clarè ex uerbis, & dispositis in testō, in
quocunq[ue] casu testator uoluit magis honorare de-
scendentes suos masculos, q[uam] fœminas, ipsoq[ue] sem-
per uoluit præferre fœminis: & cum in quocunq[ue]
casu honorauerit etiam descendentes fœminas,
illis relinquendo aliquid, prout in testamento, er-
go magis dicendum est ipsum uoluisse descen-
dentes masculos honorare, ne dici posset, magis di-
lectos uoluisse minus honorare contra tex. in l. si ui-
ua matre C. de bon. mater. ¶ Prædictam conclu-
sionem sic corroboro, ubicunq[ue] testator post
gradu[m] filiorum decedentium sine liberis prouidit

de substitutione extranei, non uocatis nepotibus. expressis, & sic solum in casu, quo filij, & descendentes oēs deficerent, uoluit substitutionem extraneum, seu piam cām debere admitti, & antequā testator uocaret, & inuitaret extraneum, seu piam cām ad bona, & hereditatem, fecit ēt plures gradus substitutionum de filiis, & de descendantibus. tunc filij, seu descendentes positi in conditione apposita substitutioni factae de extraneo, seu de pia cā, censent, & dñr uocati, & honorati, ēt si expresse non reperirentur grauati, nec essent de illis, qui expresse fuissent uocati, & honorati, & hoc ex cōiectura mente testatoris, qui pñtuitur in casu isto potius uoluisset honorare filios, & descendentes suos, q̄ extraneos, arg. l. cum acutis simi C. de fideico. & in l. cum auis ff. de cond. & de mon. & in l. gñaliter §. cum aut C. de insti. & substi. sub cōdi. fact. & ita in terminis dicit, & limitat Pet. de Anch. in suo cōf. 73. quem refert, & sequit Alex. in cōf. 64. in §. uol. circa fi. qui in transuersalib. fate tur filios haredis puta fratris instituti positos in conditione non censi honoratos, & ēt plures gradus substitutionum testator fecisset, & ultimo loco extraneum substituisset sub conditione, si oēs filij, & descendentes transuersalis instituti decederent sine filiis & c. secus si post mortem decedentiu testatoris extraneum substituisset, ut §. sed in casu nro testator filias instituit haredes, & inter ipsas fecit plures gradus substitutionum, deinde ultimo loco in casu quo nō extaret aliqui ex descendantibus masculis testatoris, substituit piam cām, ergo filij, & descendentes masculi positi in condōne dicent honorati, & uocati, & hanc opinionē dicit Pet. de Anch. acquilam & tutissimam, nec non seruandā esse, & ita il lam sequit Alex. in d. cōf. ex cuius dictis optimē pōt inferri ad casum nrm. ¶ Concludo itaq; ex pñctis Virgilium unum ex descendantibus testatoris, q̄ dñr de iis, qui sunt positi in condōne, gñaliter esse uocatum per fideicommissum, & ad eum spectare ius uendicandi alienata in pñdium fideicommissi, iuxta tex. in d. l. si. §. sin aut C. cōia de lega. ¶ Nec his aduersant ea, q̄ posuit in signis pceptor. meus Soc. in l. haredes mei §. cum ita in 2. col. in 2. notab. uer. primus casus ff. ad Treb. & in cōf. suo. 249. in 4. col. uerfi. aliqñ & secundo & c. ¶ q̄ qñ subitō facta fuit post mortē plurium positorum in condōne, inter tales in condōne positos nūquam inducitur tacitum reciprocum fideicommissum, ut quia dictum fuisset, filios meos haredes instituo, & si filij decedant sine liberis, uel filij filiorum sine liberis, substituo talem. puta piam cām in tota hereditate, nam isto casu liberi filiorum positi in condōne non censent in uicem substituti, & ita est de mente Jo. de Imol. in l. centurio ff. de uul. & pup. dum ponit intellectum l. Titia scio §. scia libertis ff. de lega. 2. & in c. Rayn. in materia compendiosa extra de testa. faciunt no. in l. codicillis in prin. ff. de usufr. leg. & qd notant Bal. & Sali. in pen. col. in l. precib. C. de impub. ad hoc. a. ut dicerentur inuicem substituti, requireretur, q̄ post mortem plurium institutorum, seu substitutorū, & sic honoratorum ultimo morienti esset facta subitō in oib. bonis, ut in d. l. Titia scio §. scia libertis. & ibi Bar. hñ per Alex. & alios cōiter in l. p. C. de impub. & in l. pater filiam in f. ff. ad legem falc. sed sic est, q̄ in casu nro subitō non fuit facta post mortem plurium honoratorū, nec in tota hereditate, seu in oib. bonis, nec ultimo morienti, ergo inter filios, seu liberos filiorum, qui fuerunt positi in condōne, non pōt dici inductum tacitum fideicommissum recipro cum per pñcta, nam pro respōsione huius subtilis, ac diuicilis oppositionis considerādū est, q̄ t̄ aliud

est querere, an liberi positi in conditione iure censentur inuicem substituti, aliud est querere, an liberi positi in condōne dicantur simpliciter uocati, & honorati: primo casu nunquam ipsi censentur inuicem substituti, nec inter eos aliquo casu pñcti factum fideicommissum reciprocum cum oib. ca sibus, in quibus possent dici honorati, & uocati per fideicommissum: & isto mō intelligat id, q̄ uoluit mor la in d. c. Rayn. & in d. l. centurio: & ita loquitur Soc. in d. l. haredes mei §. cum ita in 2. col. in l. codicillis d. cōf. 249. in 4. col. in 2. casu, & rō est, qm qñ post mortem plurium facta fuit subitō, ita demum cōfetur inter illos factum reciprocum fideicommissum qñ ipsi fuerunt honorati, ut instituti, uel substituti, & post eorum mortem ultimo morienti in oib. bonis, seu in tota hereditate fuit alius substitutus, ut probatur in d. l. Titia scio §. scia libertis. ubi Bar. & alij, alioquin ultimo substitutus cōfetur uocatus ad portionem cuiuslibet separatim, & uno decedente admittitur ad partem illius, non aliter expectanda morte aliorum, ut concludunt docti in d. §. cum ita & per Alex. in d. l. pater filiam. nisi ultimo loco substitutus esset extraneus, & illi, quibus facta esset subitō, essent de liberis, & descendantibus testatoris, qm tunc ultimo substitutus non admitteretur, nisi oib. mortuis, ut in l. pen. C. de impub. & ibi docēter, & in d. l. haredes mei §. cum ita. Secundo casu, an liberi positi in conditione, & non expresse uocati censentur honorati, & uocati, quamuis regulariter non dicantur uocati, arg. l. si quis sub condōne ff. si q̄ omif. caus. testa. & per gl. in d. l. Lucius Bar. & alij, tñ in aliquibus casibus, censentur honorati, fm quod declarat Bar. in d. l. centurio, & habetur per dominum meum Socy. in d. l. cum filio de leg. 1. & in casu ēt posito per Pet. de Anch. in d. cōf. 73. quem refert, & sequitur Alex. in d. cōf. 64. uol. & latius dixi supra, & prout est in casu nro, ut ēt refert, & sequitur Socy. in d. cōf. 249. in 4. col. ubi idem tennit, quod uoluit in d. l. cum filio. & dicit hanc esse eōdem opinionem, & sequendam, ut ibi per eum in 4. col. in uerfi. ex quibus. Patenter hac esse penitus diuersā inter se, & stare simi, q̄ filij positi in conditione dicantur uocati, & honorati, ut quia simus in casibus, de quibus supra dictum est, & q̄ non dicantur inuicem substituti, ut est cōrē de mente Socy. in d. l. haredes mei §. cum ita in 2. col. qui qñ querit, an filij, seu liberi positi in conditione dicantur inuicem substituti, dicit, q̄ quamquam censentur inuicem substituti, nec vnaquam censentur factum reciprocum fideicommissum: Sed qñ querit simpliciter, an dicantur simpliciter honorati, & uocati, ipse dicit, q̄ quamuis regulariter non dicantur honorati, ut per gl. in d. l. Lucius, tamen aliquibus casibus dicantur uocati, & in casu posito per eum in d. l. cum filio, qui casus noster, idem sentit in d. suo consilio 249. & dñs huius dñs est, qm si in casu nostro filij, & liberi positi in conditione dicantur uocati, & honorati simpliciter, & de per se, & non inuicem substituti, sequitur, q̄ eo casu, quo unus ex illis decederet sine liberis, non diceretur grauatus restitueretur filijs, nec ēt ultimo loco substituto, hoc est pñcti facta, sed solum eo casu, quo primi filij, & secundi, & omnes alij positi in conditione essent mortui sine liberis, ipsi primi secundi, & vteriores filij positi in conditione separatim intelligerentur grauati substituere ultimo substituto, hoc est pia causa, ex hoc sequitur, quod haredes primorum non retinebunt suam primam portionem, nec secundi filij decederent sine filiis, & c.

qui duos ff. de uul. & pup. ubi id, quod dicitur in pupillari substitutione, quod censetur facta ultimo, habet locum et in fideicommissaria facta post mortem plurium filiorum, quia superstitibus ex tacita mente excludunt substitutionem, ut declarat Bar. in d. l. haeredes mei §. cum ita. ¶ Confirmantur haec, quia Bar. in d. l. codicillis illam restringit ad usum fructum, & non uult eam habere locum in proprietate, nisi fideicommissum factum in proprietate esset factum post mortem plurium filiorum, & descendendum in omnibus bonis, quia tunc censetur factum ultimo, & ad inuicem, seu reciproce, ex quo altero ex dictis descendibus decedente, superest persona, quae ex praesumpta excludit substitutionem, itaque hoc ultimo casu uult Bar. ibi, quod habeat locum d. l. codicillis et in fideicommissum facto in proprietate, & contra fideicommissum censetur factum ab ultimo, ut probat text. in d. l. codicillis, & sic in casu isto habet locum dispositio d. l. Tit. scio §. scia libertis, quod fideicommissum dicatur factum inuicem, & reciproce inter ipsos filios, & descendentes, quae conclusio est signanda, nec deniat ab intentione Bar. sed potius est ex mente eius, & ita tenet, & confirmat Socy. in d. l. haeredes mei §. cum ita in 3. col. ibi, aliquando & tertio & ubi proprie examinatur, & tangit casum nostrum, idem uoluit, & clarius in terminis nostris Pet. de Anch. in d. consi. suo 73. inci. 3. Philippum, qui concludit substitutionem fideicommissariam censeri inuicem, & reciproce factam inter filios, & liberos testatoris positos in conditione ad exclusionem extranei substituti, hoc est pia causa, quoniam pia causa fuit uocata post mortem omnium filiorum, & descendendum ipsius testatoris, ut ibi per eum, & contra ad superstitibus et ante, quod euenerit casus, in quo pia causa possit admitti ex substitutione, spectet, & pertineat ius uendicandi bona alienata tanquam subiecta restitutioni per auctoritatem res, quae, & per l. si. sin autem C. de mul. de leg. item praedicta conclusio est et de mente Alex. in l. pater filiam in ff. ad leg. Fal. & clarius in l. si pater impub. in 2. col. ff. de uul. & pup. ubi clare concludit, quod quoniam substitutio de extraneo est facta in omnibus bonis post mortem plurium filiorum, dicantur illi inuicem substituti, et si non sit dictum expresse, quod substitutio esset facta ultimo morienti, ut ibi per eum. Ex quibus iudicio meo remanet resoluta difficulas, de qua supra. Laus Deo.

SYMMARIUM.

- 1 Filij filiorum solum in conditione positi non censentur honorati, neque grauati. Fallit num. 3. & 4.
- 2 Grauen inuictum a patre testatore nepotibus suis, quos expresse non honorauit, non ualet: Contra num. 5.
- 3 Filij filiorum in conditione positi dicuntur uocati, & honorati, quando testator plures gradus substitutionum fecit: Idem si ad exclusionem feminarum de filiis masculis solum conditionaliter mentio facta fuit num. 4.
- 4 Glo. in l. Luc. la 2. ff. de hered. inst. declaratur, & num. 5.
- 5 Filij filiorum institutorum dicuntur esse honorati, & uocati, quando de illis a testatore mentio facta fuit in conditione, & testator illos grauauit.

EPILOGUM.

Filios filiorum in conditione positos fuisse honoratos, & fideicommissi onere grauari potuisse demonstratur.

CONSILIUM CVI.

CASVM praesentis consultationis in utroque puncto multum esse dubitalem puto, cumque

inter coniunctos ea agatur, res mediante concordia esset terminanda. Sed tamen inquam meam rogatus, haec breuiter dicam. Visi itaque iis, quae excellentissimum alius quidam consultor deduxit, eius decilio in primo articulo ubi praesupponere, quod Alexander filius Petri fuerit grauatus de restituendo per fideicommissum patris suis in casu, quo decederet in filiis masculis, si non per fideicommissum non fuisset grauatus, si non per fideicommissum facta diceretur, absque dubio forores fore debere ad eius bona ab intestato admitti. Sed cum forores ex coniecturata mente testatoris sint petris suis exclusae, ut multipliciter conatus circumspecte dictus consultor, sequitur, quod in casu occurrenti, in quo Alex. sine filiis mortuus est, ipse per fideicommissum grauatus dici debuit. Huic decilioni, & praeposito ubi obstat, quod solum filij testatoris, ut ex his patet, dicitur grauati, illisq; solum censetur facta substitutio, non autem nepotes grauati reperiuntur, nec ipsi substituti facti dici possunt, quoniam ipsi nepotes masculi ex filiis nati non reperiuntur honorati, nec uocati ex dispositione testatoris, sed solum in condicione positi sunt, ergo non possunt dici esse in dispositione, nec alio modo uocari. Ibi quis sub condicione filii quoniam cau. test. gl. coiter approbata in l. Luc. la 2. ff. de here. insti. quam totus mundus sequitur, ad tradita per meum Socy. in l. cum auis ff. de cond. & demon. ca. si. Alex. & alij coiter post Bart. in l. centurio ff. de uul. & pup. tex. clarus, quem doc. ponderant, in haeredes mei §. cum ita ff. ad Treb. Si ergo nepotes in his terminis honorati non reperiuntur, sequitur, quod non possunt dici grauati, quoniam non honorati non onero lab eo C. de fideicom. l. sed & si sic in ff. de leg. 3. l. plane la 2. in ff. de leg. 1. l. in fi. C. commun. de leg. Et hoc argumento doct. sapientissime adductus, & consulendo utuntur. ¶ Praterea & si potes possint dici grauati saltem ex tacita mentione testatoris, ut laborauit ostendere D. Consultor, tamen tale grauamen non dicitur de iure subsistere, quoniam si pater testando grauaret nepotes suos, ipsi non honorauit, nec expresse uocauit, tamen huiusmodi grauamen non ualet, ut uoluit doc. magis contra quod quid dixerit Bar. in l. centurio ff. de uul. & pup. ubi Alex. inqt Bartoli coiter a doctoribus reprobatur, illam regulam, quem honoro, non onero: Et Bartoli net Bal. in d. lab eo, & multi, quos refert Alex. in d. l. Centurio. Si ergo expresse grauando nepotes non honoratos testator nihil agit, multo magis hoc uerum erit, quoniam non expresse illos grauauit, sed tacite, quia non plus operatur tacitum, quam expresse. Ita idem uel et minus lexpressa ff. de reg. iur. ad materiam l. cu qd ff. si cer. pet. l. si filio. §. cu filio ff. de uul. pup. Et ultra alia, quod 5. decil. D. Consultoris possint adduci, haec duo satis stringere uidentur. ¶ Sed tamen his sufficiat me respondere: Priori, non rationi respondeo, 7. ex quo testator substituendo filiis suis institutis, si filij filij decederent, illa sola substitutione contentus non fuit, sed plures substitutionum gradus fecit, primo uocando superuientes, secundo substituendo ipsam pro una parte, & suos proximiores per aliam. Item filios suos bona alienare prohibendo, ita not. per gl. in uerbi. filij fratris, qui ibi multum citatur ad lo. de Imola in l. codicillis §. insti. ff. de leg. 2. l. cu qd ff. si cer. pet. l. si filio. §. cu filio ff. de uul. pup. & honorati, ut not. uoluit Pet. de Anch. in consi. suo 70. alias 74. 3. Philippum per rationem, & sequitur C. de fideic. quod consilium refert, & sequitur Alex. in consi. 64. in 5. uol. qui dicunt, ita potest limitari gl. in d. l. Luc. ¶ Praterea & secundo per gl. in d. l. Luc. limitatur, quoniam ad exclusionem feminarum testator de filiis masculis mentionem facit solum in